

Sygn. akt III KRS 33/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania R. D.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 10 marca 2015 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Rzeszowie ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2014 r., poz. 359,

z udziałem A. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 lipca 2015 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (Rada) uchwałą z 10 marca 2015 nr [...] postanowiła przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Rzeszowie kandydaturę A. K. (sędziego sądu rejonowego) (pkt I) oraz nie

przedstawiać kandydatur R. D. (sędziego sądu rejonowego) (podpunkt 1) i J. R. (sędziego sądu rejonowego) (podpunkt 2).

W uzasadnieniu uchwały Rada stwierdziła, że podzieliła przedstawioną przez Zespół oceniający Rady (Zespół) rekomendację kandydatury A. K.. Zespół kierował się bardzo dobrą oceną sędziego wizytatora, wieloletnim doświadczeniem w pracy na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Rzeszowie, delegacjami do orzekania w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie, najwyższym poparciem środowiska sędziowskiego.

Uznając A. K. za najlepszą kandydatkę w tej procedurze nominacyjnej Rada miała na względzie jej dotychczasową karierę zawodową oraz podnoszenie przez nią kwalifikacji na różnego rodzaju studiach podyplomowych. Rada zwróciła uwagę, że w świetle oceny kwalifikacji kandydatki w jej referacie znajdowały się sprawy o różnym stopniu trudności. Z oceny sędziego wizytatora wynika, że kandydatka przygotowuje się do prowadzenia spraw oraz dba o prawidłowy przebieg postępowania. Postanowienia i wyroki są prawidłowo zredagowane, zaś ich uzasadnienia są stosunkowo rozbudowane i spełniają wymogi art. 328 § 2 k.p.c. Rada podkreśliła, w ślad za oceną sędziego wizytatora, stosunkowo niski wskaźnik zaskarżalności orzeczeń rekomendowanej kandydatki oraz stabilność orzecznictwa. Rada uwypukliła także zawarte w ocenie kwalifikacji pozytywne wypowiedzi sędziego wizytatora co do pracowitości i efektywności kandydatki, rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków sędziowskich, dużej wiedzy prawniczej, a także opinii przełożonych i kolegów. W dalszej kolejności Rada uwzględniła wysokie poparcie, jakie kandydatce udzieliło Kolegium Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie (24 punkty) oraz Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apellacji Rzeszowskiej (55 głosów „za”, 10 głosów „przeciw”). Rada uwzględniła także dobrą ocenę ze studiów oraz z egzaminu sędziowskiego.

W dalszej kolejności Rada uznała, że pozostałe uczestniczki postępowania nominacyjnego nie były lepszymi kandydatkami od A. K..

R. D. (skarżąca) zaskarżyła uchwałę Rady odwołaniem co do pkt I oraz pkt II podpunkt 1. Wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały lub jej uchylenie i zmianę poprzez przedstawienie Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Rzeszowie kandydatury

skarżącej. Zaskarżonej uchwale zarzuciła naruszenie art. 28 ust. 3; art. 29 ust. 2; art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm., ustawa o KRS).

Naruszenia art. 29 ust. 2 ustawy o KRS skarżąca upatruje w niepoinformowaniu jej o terminie posiedzenia, na którym była rozpatrywana sprawa powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Rzeszowie, przez co skarżąca została pozbawiona możliwości złożenia wniosku o wyłączenie członka Rady – E. P. (sędziego Sądu Okręgowego w Rzeszowie).

Naruszenia art. 28 ust. 3 ustawy o KRS skarżąca upatruje w udziale w głosowaniu Rady E. P. , która sprawując funkcję Prezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie dopuściła się w przeszłości dyskryminacji skarżącej (co zostało potwierdzone prawomocnymi wyrokami sądu Okręgowego w Krośnie z 3 czerwca 2008 r., IV Pa [...] /08 oraz z 9 grudnia 2009 r., IV Pa [...] /09). Zdaniem skarżącej od tej pory E. P., wraz z niektórymi sędziami Sądu Okręgowego w Rzeszowie stara się nieustannie zaniżyć przydatność zawodową skarżącej przez uchylanie wydawanych przez nią orzeczeń. Skarżąca zarzuca, że była bezprawnie pomijana w typowaniu do udziału w studiach podyplomowych oraz że E. P. akceptowała naruszenie konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziowskiej przez wizytatora ds. z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych w Rzeszowie i kilkakrotnie inicjowała wobec odwołującej się wszczęcie postępowań wyjaśniających w związku z rzekomymi przewinieniami dyscyplinarnymi. Skarżąca podnosi dodatkowo, że była pomijana przy jednodniowych delegacjach do Sądu Okręgowego w Rzeszowie oraz została pominięta przy awansowaniu tj. powierzeniu na stałe funkcji Przewodniczącej IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń społecznych w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie.

Naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS skarżąca upatruje w niezapoznaniu się Rady ze wszystkimi dokumentami oraz niewyjaśnieniu kwestii podniesionych przez skarżącą w uwagach do oceny kwalifikacyjnej z 24 października 2014 r., sporządzonej przez SSA M. S.. Skarżąca wyjaśniła, że chodzi jej konkretnie o zastrzeżenia odnośnie rzetelności danych dotyczących ilości uzasadnień sporządzonych z przekroczeniem ustawowego terminu przez rekomendowaną uczestniczkę postępowania. Skarżąca zarzuca także, że Rada przyjęła, w ślad za

oceną sędziego wizytatora, że większość parametrów ocennych przedstawionej kandydatki jest korzystniejsza od średniej w Wydziale, tymczasem nie wskazano o jakie parametry chodzi, zaś dane statystyczne wskazują na odmienne fakty. Skarżąca podnosi, że jej parametry ocenne takie jak: ilość załatwionych spraw, ilość spraw ponadrocznych, ilość uzasadnień sporządzonych po terminie, ilość spraw pozostających w referacie na koniec roku, ilość spraw odroczonych, ilość odbytych sesji, wielkość wpływu i czas trwania postępowania są lepsze w porównaniu do kandydatki wybranej przez Radę. Skarżąca argumentuje także, że posiada większe doświadczenie zawodowe w pracy na stanowisku Sędziego Sądu Rejonowego, była zatrudniona w Wydziale Prawnym ZUS, uzyskała lepsza oceny ze studiów i egzaminu sędziowskiego.

Naruszenia art. 35 ust. 2 ustawy o KRS skarżąca upatruje w podjęciu uchwały na podstawie nierzetelnych i stronniczych ocen kwalifikacji skarżącej i rekomendowanej uczestniczki postępowania. Jej zdaniem wszystkie dane uwzględniane przy ocenie kwalifikacji, za wyjątkiem stabilności orzecznictwa oraz zaskarżalności, kształtują się u skarżącej na najwyższym poziomie spośród ocenianych kandydatek. Skarżąca podnosi, że w ocenie kwalifikacji rekomendowanej kandydatki pominięto fakt sporządzenia 27 uzasadnień po terminie. Skarżąca załatwiła 1942 sprawy i odbywała 572 posiedzenia, zaś kontrkandydatka załatwiła 1840 spraw i odbyła 528 sesji. Skarżąca wytknęła dysproporcje w liczbie spraw odroczonych (7 do 12 na miesiąc) oraz w zakresie czasu trwania postępowania. Skarżąca podniosła także, że na koniec poszczególnych lat uwzględnianych przy ocenie kwalifikacji w jej referacie pozostawało znacznie mniej spraw, niż w referacie rekomendowanej kandydatki.

Rada w odpowiedzi na odwołanie wniosła o jego oddalenie w całości. Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 29 ust. 2 ustawy o KRS Rada odwołała się do § 11 uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej rady Sądownictwa (M.P. nr 72, poz. 712), zgodnie z którym uczestnika postępowania informuje się o terminie posiedzenia w jego sprawie poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Rady. Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 28 ust. 3 ustawy o KRS Rada podniosła, że w jej ocenie nie zachodziły żadne okoliczności, które mogłyby

wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności jej członka. Wskazane przez skarżącą przejawy dyskryminacji świadczą jedynie o subiektywnej ocenie własnej osoby. Ponadto, sędzia E. P. nie wypowiadała się w toku posiedzenia Rady na temat kandydatury skarżącej. Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS Rada podniosła, że uwzględniła całą zgromadzoną dokumentację, porównała oceny kwalifikacyjne kandydatek i ich doświadczenie zawodowe, a następnie poparcie środowiska sędziowskiego oraz oceny ze studiów i egzaminu sędziowskiego. Na tej podstawie dokonała wyboru najlepszej kandydatki. Rada stwierdziła, że w świetle zgromadzonych dokumentów bezpodstawny jest zarzut dotyczący sporządzenia uzasadnień po terminie, jak również zarzut fałszowania kontrolki uzasadnień. W dalszej kolejności Rada podniosła, że skarżąca nie uzyskuje lepszej oceny kwalifikacyjnej od wybranej kandydatki. Odnosząc się do zarzutu dotyczącego kryterium stabilności orzecznictwa Rada wyjaśniła, że kryterium to oddaje w znanym stopniu jakość pracy sędziego. Wybrana kandydatka wydała orzeczenia podlegające zaskarżeniu w 706 sprawach, przy czym 3 orzeczenia zostały uchylone a 7 zmieniono. Natomiast skarżąca wydała orzeczenia podlegające zaskarżeniu w 456 sprawach, przy czym w 12 orzeczenie uchylono a w 7 zmieniono.

A. K. wniosła o oddalenie odwołania skarżącej w całości.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Odwołanie okazało się bezzasadne.

Nieuzasadniony okazał się zarzut naruszenia art. 29 ust. 2 ustawy o KRS. Zgodnie z podzielanymi przez obecny skład zapatrywaniami wyrażonymi w wyroku Sądu Najwyższego z 4 lipca 2012 r., III KRS 16/12 nie jest sprzeczne w tym przepisem zawiadomienie uczestnika postępowania o terminie posiedzenia, na którym będzie rozpatrywana jego sprawa, przez umieszczenie stosownej informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Rady Sądownictwa. Art. 29 ust. 2 ustawy o KRS nie przewiduje obowiązku zawiadomienia uczestnika postępowania o terminie posiedzenia na piśmie. Dlatego za dopuszczalne uznano unormowanie

tej sprawy w regulaminie KRS, w szczególności przez zawiadomienie w formie ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej KRS (§ 11).

Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do uchylenia zaskarżonej uchwały ze względu na naruszenie art. 28 ust. 3 ustawy o KRS. Zgodnie z tym przepisem Rada wyłącza członka na jego żądanie lub na wniosek osoby, której sprawa podlega rozpatrzeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności członka w danej sprawie. Ponieważ skarżąca stosownego wniosku nie złożyła, należało rozważyć, czy istniały podstawy do wyłączenia wymienionego w odwołaniu członka Rady na jego żądanie. W interesie wymiaru sprawiedliwości Sąd Najwyższy uznaje za dopuszczalne podniesienie w odwołaniu zarzutu naruszenia art. 28 ust. 3 ustawy o KRS przez udział w rozpatrywaniu sprawy członka Rady, gdy istnieją okoliczności, które mogłyby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności. Podkreślić jednak należy, że skoro w myśl art. 28 ust. 3 ustawy o KRS wyłączenie członka Rady, zarówno na jego żądanie jak i na wniosek uczestnika postępowania, następuje w przypadku „uzasadnionych wątpliwości” co do jego bezstronności, konieczne jest nie tylko przywołanie w odwołaniu odpowiednich okoliczności, ale także ich uprawdopodobnienie.

W niniejszej sprawie skarżąca przedstawiła następujące okoliczności, które w jej ocenie przemawiają za naruszeniem art. 28 ust. 3 ustawy o KRS: 1) dyskryminację skarżącą przez członka KRS w czasie pełnienia przez niego funkcji Prezesa Sądu Okręgowego; 2) zaniżanie przydatności zawodowej skarżącej przez uchylenie jej orzeczeń; 3) pomijanie skarżącej przy typowaniu do udziału w studiach podyplomowych oraz delegacjach do Sądu Okręgowego; 4) akceptowanie naruszeń zasady niezawisłości sędziowskiej przez sędziego-wizytatora; 5) inicjowanie wobec skarżącej postępowań wyjaśniających w związku z rzekomymi przewinieniami dyscyplinarnymi; 6) pominięcie przy powierzeniu na stałe funkcji Przewodniczącego Wydziału.

Z analizy akt osobowych skarżącej, jak również z analizy uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie z 3 czerwca 2008 r., IV Pa [...] /08, który uchylono wyrokiem Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2009 r., III PK 43/08 nie wynika, by wskazany w odwołaniu członek Rady dopuścił się względem skarżącej

zachowań, które choćby w najmniejszym stopniu uprawdopodobniałyby powstanie wątpliwości co jego bezstronności. Sąd Najwyższy nie znajduje żadnego potwierdzenia dla zarzutu istnienia personalnego konfliktu między członkiem Rady a skarżącą, który przejawiałaby się w dyskryminacji skarżącej, czy też innych niedopuszczalnych zachowań członka Rady wobec skarżącej, które rzutowałyby na ocenę jego bezstronności w postępowaniu konkursowym zakończonym skarżoną uchwałą. Brak również jakichkolwiek danych potwierdzających w minimalnym stopniu zaniżanie przydatności zawodowej skarżącej, pomijanie przy typowaniu do udziału w szkoleniach i delegacjach, inicjowanie postępowań wyjaśniających, akceptowanie niedozwolonych zachowań sędziego-wizytatora. Powołane w odwołaniu okoliczności, które miałyby stanowić podstawę dla powstania „uzasadnionych wątpliwości” co do bezstronności członka Rady są całkowicie bezpodstawne. Uwzględnienie zarzutu naruszenia art. 28 ust. 3 ustawy o KRS na podstawie argumentacji przedstawionej w odwołaniu równałoby się możliwości uchylecia każdej uchwały Rady w oparciu o dowolne zastrzeżenia sformułowane w odwołaniu, w odniesieniu do któregośkolwiek członka Rady.

Za bezpodstawne należało także uznać zarzuty naruszenia art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 ustawy o KRS. Zaskarżona uchwała opiera się na całościowym uwzględnieniu oceny kwalifikacyjnej A. K. , jej dotychczasowej drogi zawodowej, ocen ze studiów i egzaminu sędziowskiego, doskonalenia zawodowego oraz analizie poparcia środowiska sędziowskiego. Z uzasadnienia uchwały wynika dla Sądu Najwyższego, że o wyborze tej kandydatki nie zdecydowała przewaga nad skarżącą w zakresie zaskarżalności orzeczeń, czy też stabilności orzecznictwa. Wynik postępowania konkursowego nie sprowadza się do zestawienia statystycznych parametrów, służących zobiektywizowanej ocenie pracy sędziego. Rada może kierować się statystykami dokonując porównania zbliżonych do siebie kandydatur w celu przekonywującego uzasadnienia wyboru konkretnego kandydata. Dane statystyczne mogą być pomocne przy ukierunkowaniu tego wyboru. Jednakże wybór dokonywany przez Radę ma charakter całościowy i jakościowy. Nie można go zatem sprowadzić do samej analizy statystycznych kryteriów ilościowych. Ich znaczenie z punktu widzenia sądowej kontroli działalności Rady jest istotne, gdy z uzasadnienia uchwały wynika, że główne

kryterium wyboru kandydata stanowiła ocena jego pracy dokonana z punktu widzenia konkretnego kryterium statystycznego. W niniejszej sprawie Rada opierała się, między innymi, na różnicy w ocenach kwalifikacyjnych między wybraną kandydatką a skarżącą oraz skali poparcia środowiska sędziowskiego. W uzasadnieniu uchwały, odwołując się do uzasadnienia oceny kwalifikacji A. K. , przywołała dane odnoszące się do stabilności orzecznictwa wybranej kandydatki. Dane te zostały przy tym odniesione do średniej wydziału, w którym orzeka wybrana kandydatka, a nie do statystyk pracy skarżącej. Tym samym Rada nie naruszyła art. 33 ust. 1 ustawy o KRS nie dokonując wszechstronnej analizy zgromadzonego materiału, bądź dokonując ustaleń sprzecznych z tym materiałem.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.